

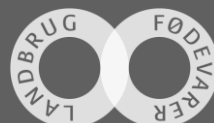
Foodservice er fremtidens fødevaremarked

April 2019

Markedsanalyse, Forbrugerøkonomi & Statistik

Noget at leve af. Noget at leve for.

April 2019

Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000 E info@lf.dk
F +45 3339 4141 W www.lf.dk

Foodservice er fremtidens fødevaremarked

Foodservicesektorens er et spændende marked, der oplever vækst for 9. år i træk. Den positive udvikling drives frem af både vigtige ændringer i samfundet såvel som tilpasninger til forbrugernes præferencer.

Highlights:

- I foodservicesektoren fylder den private del 72 pct. af måltiderne mens den offentlige fylder 28 pct.
- I 2018 omsatte den private foodservicesektor for tæt ved 46 mia. kr. og har dermed været i vækst for 9. år i træk
- Demografiudviklingen i Danmark er med til at skabe vækstmuligheder i foodservice sektoren.
 - En aldrende dansk befolkning kan komme til at betyde større efterspørgsel på foodservice til ældre
 - Et stigende antal singlehusholdninger øger efterspørgslen på mad fra den private foodservicesektor
- Foodservicesektorens evne til at tilpasse sig udviklingen i samfundet såvel som at forbedre både tilgængelighed og produktudbud kan forklare den store vækst

Foodservice-sektoren er i positiv udvikling

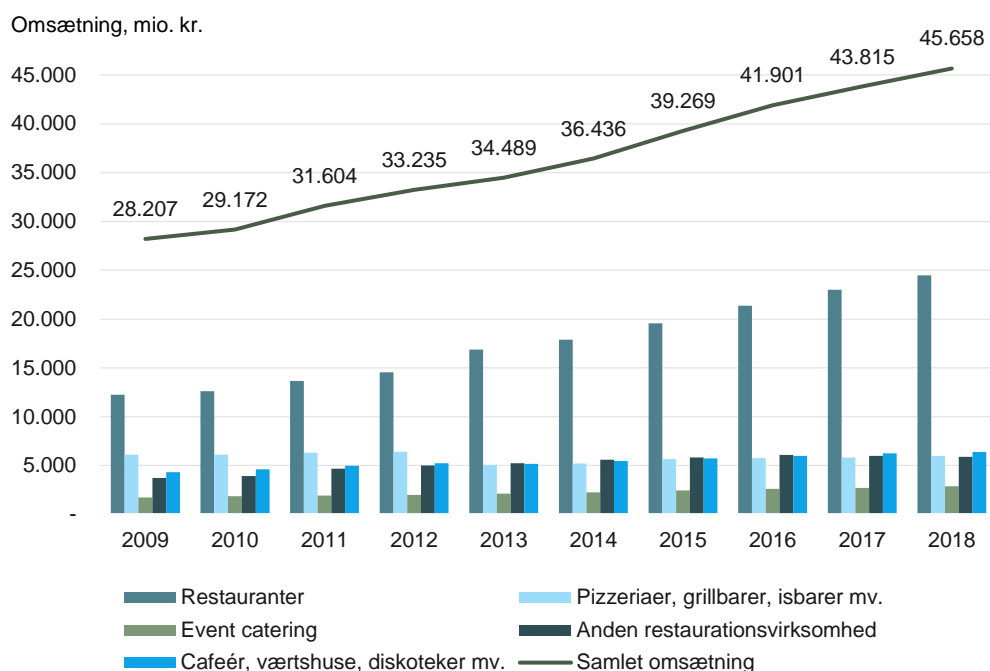
Foodservicesektoren består af både private og offentlige aktører, hvilket medfører, at der er store forskelle på de enkelte aktører på markedet. Den private sektor havde i 2016 en markedsandel på 72 pct. af de serverede måltider, mens den offentlige sektor stod for en andel på 28 pct.¹ For den offentlige foodservice sektor er det især ældreinstitutionerne, der fylder med en markedsandel på 49 pct. For den private foodservicesektor er det i høj grad restauranter der dominerer fordelingen af måltiderne, med en andel på 57 pct., efterfulgt af fast food-restauranter der står for knap en fjerdedel. Samlet set serveres der årligt ca. 838 mio. måltider fra mere end 22.000 enheder i foodservicesektoren fordelt på offentlige og private aktører.

Det danske foodservicemarked har oplevet en stabil vækst siden 2009, og der er ikke noget, der tyder på, at denne vækst stagnerer lige foreløbig. Foodservice sektoren udgør dermed fortsat et attraktivt vækstmarked for fødevarereproducenter. En opgørelse fra Danmarks Statistik viser, at den private foodservicesektor i Danmark omsatte i 2018 for knap 46 mio. kr. Dette

¹ Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Retail Institute Scandinavia Foodserviceguide 2017

er en stigning på 4 pct. ift. året før. Siden 2009 er omsætningen i foodsektoren steget stødt år for år, hvilket fremgår af nedstående figur 1.

Figur 1
Omsætning i den private del af foodservicesektoren

Kilde: Danmarks Statistik (FIKS44) løbende priser.

Ifølge en undersøgelse fra Euromonitor International skyldes den fortsatte vækst i den private foodservice bl.a. de makroøkonomiske parametre såsom høj beskæftigelse, øget disponibel indkomst samt forbrug i husholdningerne. Disse parametre påvirker foodservicesektoren positivt, i og med at danskerne spiser mere ude samt spiser mere take-away².

Især restauranter oplever vækst

Siden 2009 har restauranter oplevet en stabil vækst i omsætningen, og ifølge Euromonitor vil det i høj grad være restauranter der driver væksten i den private foodservicesektor i de kommende år. Dette skal ses i forlængelse af de seneste års udvikling i uafhængige foodserviceaktørers markedsandel i den private foodservicesektor. Ifølge en undersøgelse fra Euromonitor har de uafhængige foodserviceaktører vundet plads på det danske foodservice marked siden 2013, og udgjorde i 2017 77 pct. mod foodservicekæder, der udgjorde 23 pct. samme år.

I Landbrug & Fødevarers nyeste undersøgelse om danskernes aftensmad gennemført af Epinion i juni 2018, blev et repræsentativt udsnit af danske forbrugere spurgt om deres aftensmad for de seneste 7 dage. Her så vi, at 9 pct. af danskerne spiser ude i løbet af ugen i gennemsnit. Det er dog især fredag og lørdag, der dækker over udespisning i løbet af ugen, med hhv. 12 pct., der spiser ude fredag og 16 pct., der spiser ude lørdag. Til sammenligning spiser kun 4 pct. ude på en typisk mandag. Kigger vi nærmere

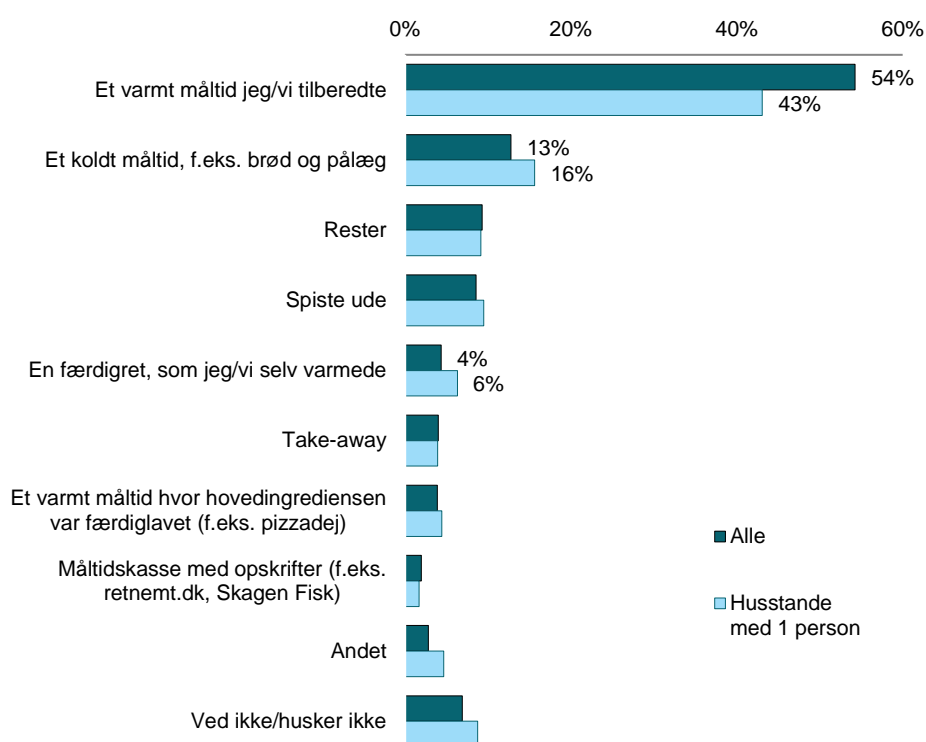
² Kilde: Euromonitor "Consumer Foodservice in Denmark 2018"

på de danskere, der spiser ude i løbet af en typisk uge, er det oftere danskere ml. 40-59 år og oftere danskere med en husstandsindkomst over 800.000 kr. Noget tyder derfor på, at denne befolkningsgruppe er med til at skubbe på den positive udvikling i restaurationsbranchen.

Færdigretter er især populære blandt singlerne

I undersøgelsen ser vi samtidig, at single husstande i mindre grad end andre tilbereder et varmt måltid i løbet af en typisk uge, mens de omvendt oftere spiser et koldt måltid til aften (brød og pålæg) eller spiser en færdigret, som de varmer selv.

Figur 2:
Spørgsmål: Prøv at tænke tilbage på de seneste 7 dage. Hvad spiste du/I til aftensmad?

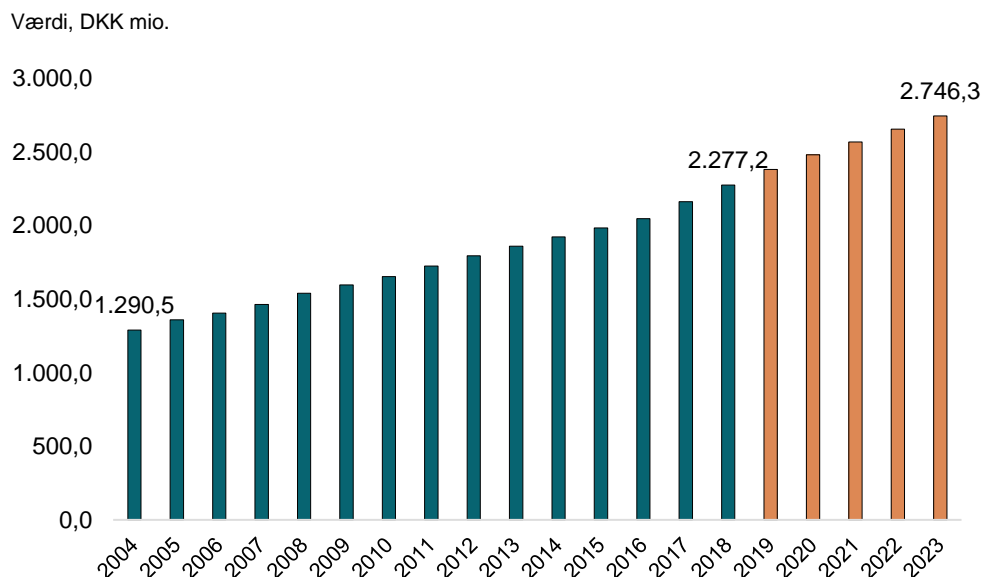

Kilde: Epinion for Landbrug & Fødevarer, juni 2018

Base: Total (1006), singlehusstande (325). NB Gennemsnit over ugens syv dage

Andelen af færdigretter, der bliver langet over disken i supermarkeder og andre indkøbssteder, har været stigende gennem de sidste mange år. Og fremtiden for færdigretter ser lys ud; prognoser forudsiger en fortsat positiv vækst i år 2019 og de kommende 4 år. Ifølge Euromonitor blev der i 2018 solgt færdigretter for knap 2,3 milliarder kroner i detailhandlen. Det svarer til en stigning fra 2004 på knap 1 milliard kroner, svarende til en vækststigning på 76 pct.. Euromonitor forudser endvidere, at salget af færdigretter vil nå en værdi på knap 2,75 milliarder kroner i 2023, hvilket er en vækststigning på knap 21% på 5 år.

Figur 3:
Salg af
færdigretter,
detail værdi,
DKK mio.

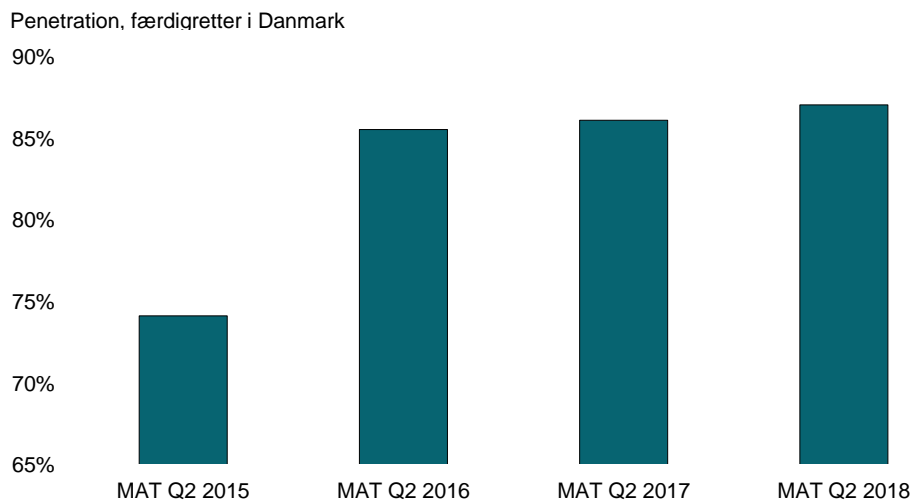

Anm.: 2019-2023 er Euromonitors forecast

Kilde: Euromonitor Country Report "Ready Meals in Denmark", 2018.

Også GfK ConsumerScan for Landbrug og Fødevarer for 4. kvartal 2018 beskriver en fremgang i udviklingen i markedet for færdigretter, hvilket især er drevet af, at danskere køber færdigretter oftere end tidligere år.

Figur 4:
Andel af de danske
husstande, der køber
færdigretter

Kilde: GfK Consumerscan for Landbrug & Fødevarer (Base: 3000)

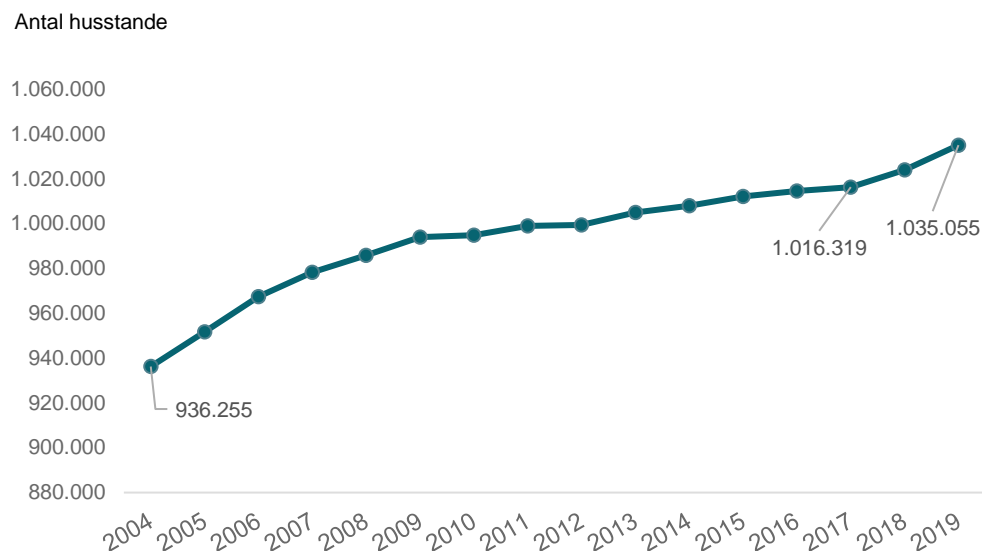
"Penetration" angiver hvor mange procent af de danske husstande, der har købt produktet

MAT = Moving Annual Total. MAT Q2 2018 = Q3 2017 + Q4 2017 + Q1 2018 + Q2 2018

Vækst i singlehusstande peger på lys fremtid for færdigretter

Stadigt flere danskere bor alene. Antallet af singlehusstande er steget med knap 11% siden 2004. Ifølge Danmarks Statistik bor lidt over 1 mio. danskere alene. Fra 2017 til 2019 steg antallet fra 1.016.319 singlehusstande til 1.035.005 singlehusstande. Det svarer til en stigning på 2 pct.

Figur 5:
Antallet af en-person
husstande

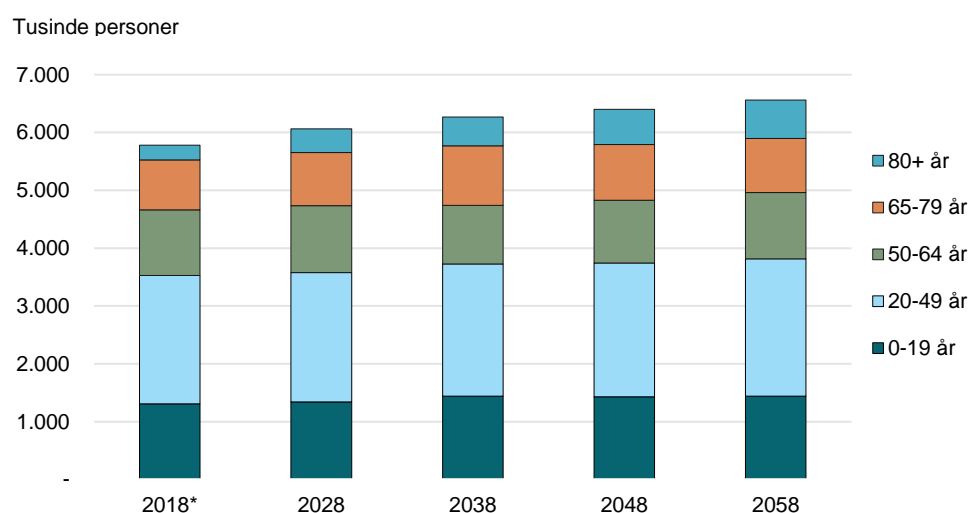
Kilde: Danmarks Statistik, (FAM55N), marts 2019

Landbrug & Fødevarers undersøgelse om danskernes aftensmad viser, at aftensmaden skal være nem og hurtig at tilberede, og færdigretter kan her være et populært alternativ til hjemmelavet mad – især blandt de, der bor alene. Forventningen til fremtidens salg af færdigretter samt det stigende antal singlehusstande indikerer derfor en lys fremtid for færdigret-markedet.

En aldrende dansk befolkning kan betyde vækst i offentlig foodservice

Den danske befolkning er aldrende. Det viser en prognose fra Danmarks Statistik. Det er især antallet af de allerældste der bliver flere af. Over de næste 10 år forventes gruppen af over 80-årige at vokse med 58 pct., svarende til 150.000 personer flere end i dag. Endvidere forventes gruppen af 65-79-årige at vokse med 7 pct. i samme periode ift. i dag (58.000 personer). Den positive udvikling i antallet af ældre forventes ikke at aftage inden år 2060.

Figur 6
Befolkning efter
aldersgrupper
2018 – 2058

Anm.: * Faktisk tal

Kilde: Danmarks Statistik (FRDK118), marts 2019

Det stigende antal ældre forventes at medføre en stigning i antallet af potentielle forbrugere af ældremad. Da ældreinstitutioner allerede i dag er en af de største aftagere til servering af måltider i den offentlige sektor, vil demografiudviklingen forventeligt komme til at betyde, at ældre-institutionerne vil opnå en endnu større andel af serverede måltider i sektoren.

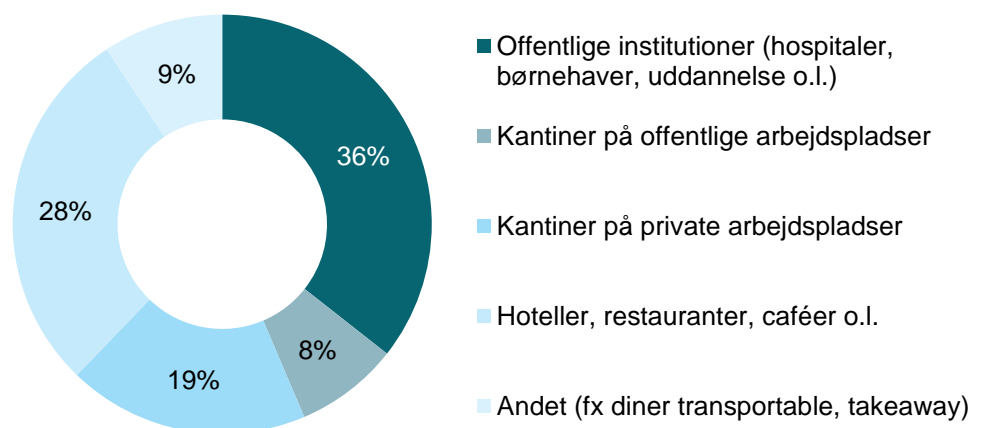
Udviklingen kan også betyde yderligere vækst i den private foodservicesektor. Seniorerne er et segment med mange muligheder. De er oftere købestærke, og børnene er flyttet hjemmefra, så der skal ikke længere tages hensyn til deres behov, hvad angår aftensmåltidet. Den voksende gruppe af 50+ ønsker ikke at lade sig nøje, men vil ældes med værdighed og er klar over, at kroppen kræver vedligeholdelse med regelmæssig motion og sund mad. De stiller altså krav til fødevarernes kvalitet- og er åbne over for ny inspiration. Netop derfor har dette segment måske i højere grad tid og overskud til at udforske nye madvarer og retter.

Økologi til foodservice er fortsat i vækst

Ifølge Danmarks Statistik steg salget af økologiske føde- og drikkevarer til foodservicesektoren med 20 pct. fra 2016 til 2017. I 2017 udgjorde salget af økologiske føde- og drikkevarer 2 mia. kr. mod 1,7 mio. kr. i 2016, hvilket betyder at økologiske varer udgør 9,3 pct. af det samlede salg til foodservicesektoren. Dermed er salget af økologiske føde- og drikkevarer til foodservicesektoren mere end fordoblet siden 2013, hvor salget lå på 981 mio. kr.

I 2017 aftog den private sektor 56 pct. af det samlede økologiske salg til foodservicesektoren, mens den offentlige sektor aftog 44 pct.. Dermed var det offentlige forbrug af økologiske fødevarer dobbelt så stort som sektorens andel af det samlede salg af føde- og drikkevarer til foodservicesektoren, der ligger på 20 pct. Dette skyldes at økologi i højere grad fylder mere i de offentlige storkøkkener med 19 pct. økologi, modsat det private hvor kun 7 pct. er økologi.

Figur 7
Salg af økologiske føde- og drikkevarer – efter kundegrupper 2017

Kilde: Danmarks Statistik (OEK08), marts 2019

Stigningen i salget af økologiske føde- og drikkevarer til foodservicesektoren skyldes bl.a. en stigning i andelen af spisesteder med "Det Økologiske Spisemærke" uden for hovedstadsregionen, der i 2017 steg fra 42 pct. til 50 pct.. Samlet set vidner det om, at danskerne i dag i stigende grad efterspørger økologi på arbejdspladsen, i hjemmet og i udespisning. Dette gør foodservicesektoren til en vigtig medspiller i økologi-væksten i Danmark.

Foodservice er et vigtigt marked for fødevarereproducenter

For fødevarer virksomheder er det utroligt spændende hvad der sker i Foodservicesektoren. Der er ikke mange fødevarer markeder, der kan rapportere om vækst de seneste 8 år i træk, ligesom den private del af foodservice markedet har gjort. Samtidig er der ikke noget, der tyder på, at denne vækst vil stoppe lige foreløbig. Der er nemlig en række vigtige udviklinger, der peger imod dette. Det stigende antal af singlehusstande forventes at betyde en stigende efterspørgsel efter nem mad fra den private foodservice sektor, såsom f.eks. take-away mad. Den aldrende befolkning er en anden udvikling, som ventes at påvirke foodservicesektorens omsætning positivt.

Den vigtigste drivkraft for udviklingen er måske i virkeligheden foodservice sektorens egen evne til at tilpasse sig og løbende følge med forbrugernes ønsker. Det gælder både i distributionen såvel som i produktudbuddet. Det at have et stort, rigt og varieret udbud af spisesteder, som er gjort meget tilgængelig, betyder at forbrugerne hurtigt og nemt kan købe mad fra foodservicesektoren. f.eks. via online bestillingsplatforme eller via et fintmasket butiksnat. Der er generelt blandt danskerne en øget interesse for madkvalitet, og her har tidligere undersøgelser fra Landbrug & Fødevarer vist, at forbrugerne oplever, at mange spisesteder i Danmark bidrager med inspiration og god kvalitet.

Analyser af trendsættere viser samtidig, at denne gruppe oftere end den øvrige befolkning spiser ude. Alt i alt peger meget altså på, at foodservicesektoren er fremtidens fødevarer marked.

Kilder til analysen

- Danmarks Statistik
- Retail Institute Scandinavia Foodserviceguide 2017
- Euromonitor International:
 - Ready Meals in Denmark 2018
 - Consumer Foodservice in Denmark 2018
- GfK ConsumerScan
- Epinion for Landbrug & Fødevarer. Data indsamlet i juni 2018 blandt 1006 repræsentativt udvalgte danskere ml. 18-70 år.

Landbrug & Fødevarer

Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141

E info@lf.dk
W www.lf.dk

Yderligere kontakt

Nina Preus
Per Vesterbæk

3339 4676 npre@lf.dk
2012 7865 peve@lf.dk